

31X 410

317.

317.
mm

410

1831.

Sõbbralik sõnna Eigure, Eeg. tahtiva
önsas sada.

Enne mina ifusa; om Jeesu; märgis.
Üks sin märgispruda kirjast gravi püg
märgis, mõni os mina ifu püg: Min,
na ei woi lest kirjast paljo arve
sada.

J. Aris nim Írikuu der Zeit p. v.
Jyväskylä 1832. D. 10.

Armas sobber, mis sinna mõttel? Kas sinna ka mõttel Jum-
mala päle? Kedda siia tenid? Jummala ning temä pühha
tahtmis, woi patu ning kurradit? Mis sinna teed? Kas siin
teggo jummalik woi jummala wallato? Kohhes sinna tahhat
minä? Taiwatte woi põrgude? Kas siia tahhat önsas sada,
woi hukka minna? Vastata eßi hendale Jummala ning oma
sõâme een. — Sinna ollet pattu tenu!! Kas sinna sedda ti-
jat ning kas sinna kahhites omme pattu? Pat teeb siin Jum-
mala vainslasses. Se pühha ning dige Jummal ei woi ka neid kige-
wähhembad mõtte pattud ning pattu himmo fallada, ni weidi
kni sinna ütte liva terra omman ülmän. Sinna ollet sõna-mõt-
te: ning tegudega pattu tenu. Kae digede oma sõâme sõsse
ning tunnisla eßi hendale ilmsalgamatta tik omme sõâme mõt-
tit. Kas sinna ei olle kunnage wõltsnu, sõimanu, tüllitsenu,
wandnu laimanu, ka marrastanu ning tiksuggust kurja tenu
ning omman sõaman mõttelnu? Kas sinna ei olle künagi om-
male lähhembale kurje kõmbit näutnu nink toise Juumissi kur-
je seitse weddånu? Kas sinna ei olle künago petnu eht joobnu
olnu. Kas sinna ei olle oma naise, lapse ning lähhemba iho-
liko terwust lõgidega ning eßi henda iho horamissega ning kur-
ja ellukäub läbbi õrrärinu? Oh armas risti welle! ilmotsata
om sinnu pat ning hirmus sinnu nuhtlus! Kae henda minne-
wâtse ellukägi päle mis sinna lõowvat omman sõâmen? Il-
motsata paljs kurja. Sest sõâmest tullewa tik kurja mõtted,
ni kui mege kassis Õnnistegija ülesep Matt. ram. 15, 19. Kas sin-
na ollet eßi henda ning omma majapiddamisse eest diget hold
kandnu? Kas sinna ollet omma ello käütin, tegude ning sõn-
nadega püldnu omma ning lähhemba õnne püüden künitada? Kas sinna ollet waistele andnu, pattudsid manntsenu, ilm-
moistlikuit oppetanu, többitside man käunu, kurblikuid tröstimu,
omme lähhembit dige kristlikku tee päle näutnu ning kigest süd-
damest Jummala palelen et temma ka näid õnnistas ihu
ning henge polest? Kas sinna ollet saggedaste Jummala pühha
sõnna luggenu, kuulnu, digede läbbi mõttelnu ning süddamette
wotnu? Kas sinna ollet häwai kurje Juumissiga ümbrekänu? Kas sinna ollet pühha oddangu sõðmaiga sagedaste prukinu? Lühhibelt üttelda, kas sinna ollet henda henge eest hold kandnu? Ei,
sedda sinna ei olle mitte tenu! Kit sedda olles sinna jo ham-
muge piddanu teggema. Hädda sinnu ülle. Se pühhe dige
Jummal peab sinno nuhtlema sun ning tõisen ilman iggawest.

Pat om ligesuremb kurjas ning rahva hukatus. Kes pattu teep, se om pattu fullane, se om kurradist. Kui palju hääd oled sinna ilmeggematta jätnu! Egga üts pu, kes hääd vilja ei kannu, saab mahharajutus ning tulle sisse wissatus sama. Ka sinna ollet se kurri pu, kes kurja vilja kannab. Kohhes sinna nüüd tahhat paggeda? sinna ärrakadanu, ärrävannutu! Werrise ning heida ärrä eßihendu ülle. Pea, pea saab sinna omman pattu ärräkoolma, ning sis Jummala kohtu ette kutsutas sama! Mis sinna sis henda digendusses tahhat üttelde? Suren hirmun saisat sinna saäl kui üts keletu. Mis sinna saäl saab kuulma? Minne ärrä minnust sinna ärrävannutu, igga, wetse, tulle sisse, kumb walmiset om kurradile ning temma Englidle. Sinnule es ole se iggavenne tulli mitte walmistetu, agga sinna eßi ollet tedda hendale walmistanu omma kurja ellöküngi, kurja himmo ning üllekõhtu läbbi. Jummal saab selle kohtu een tik awvaldamata, mis pimedusen ärräpedetut olli, ka tik suddäme nouwo. Porttid ning abbiello ritjid saab Jummal nühilema. Loe kalatride ram. 5. 19 — 21. Wäljan (Se om, wülltungatu tuivast) om ne koerad — se om, tik kumma wotsi armastawa ning walsi tewad. Jani awvaldamis, se ram. 22, 15. — Kohhes sinna tahhat ärräpaggeda? Jummal saab sinno iggan paigan löidma. Hääda sinnu ülle, sinna ollet hulkun! Ei weel! weel ellät sinna, weel void sinna ärräpästetus ning ärrälunnastetus sada. Kas sinna tahhat teda, kuita sinna sedda teed taiwatte lõuwat? ning kas sinna tahhat ligest suddämet sedda teed läinda? Ja! ligest suddämet! — Kui se sinu õige tahtminne om, sis jäätja nüüd mahha tik kurjad kõmbet ning palle omima önnisteggiat Jesuks Kristust ligest suddämet, et temma sinnule tik sinnu ilmotsata ning hirmsad pattud andis aänuse ning omma pühha waimu läbbi sinno juhhatasse õige kristliko tee päle. Se wisi päle sinna voit ligest pattust, kurja waimo liusatusest ning omma kurja lihha himmust ärräpästetas sada. Satta sis mahha waine pattane omma pölvvede päle, palle omma Önnisteggiat ligest suddämet, ning ärrä jäätja mahha pallemisega, seni kui sinnule Jesus om andnu sedda tunnistust sinnu soändmete, et temma omma werrega tik sinnu pattud ärrämdsnu ning omma pühha waimoga ka sinna soänd puhhendanu.

Kuidas sinna voit henda Dennissteggiat Jesuks Kristust läida ning temma mannu tulla, sedda panne tähhele ning wötta seämette.

Eesmäält. Satta mahha pölvile ning henda palge päle; palle et Jesus Kristus omma kalli werre läbbi tik sinnu pattud andis annasse, ning et temma sinnule annasse wästset soändmet temma omma pühha waimo läbbi sinno kinnitasse kigen hään

tööni ning jummalikku ellokäugin. Töötelikult, temma saab sinnu palwust kuulma, kui sinnu palwus om tätelik, allandlik, patu kahhitislik, ussulik, lootlik, ning kui sinna ei jäta mahha pallesda, seni kui sinna tunnet, et Jummala rahhu sinnu südämette tulnu ning seni kui sinnul se selge tunnistus suddämen, et kus pattu andis andmist om, saäl om ka ello ning önnistust. Ni töötes, kui pääiv paistap selgen taiwan, ni töötest woid sinna ka ondas sada. Jo sinil ilman voit sinna sedda önnistust maitsada, ning se taiwalik rõõm saab ikknes ennamb ning ennamb sinnu suddämen lašwama. Agga sinnul peab ka kindma uist olema, et Jesus Kristus sinno wisti wasta wötab nine ondas teeb, kui sinna ennege tulleb ning hendast ligest suddämet temma wallitusse alla annat.

Töödel. Loe ning kule saggedaste Jummala pühha sõnna. Esiärrälikult pühhenda pühhapaniva, ning mes sinna kule pühhan loan, ebt eßi loet, sedda wöötta suddämette ning ella se perra. Minne saggedaste pühha larwale. Agga enne kui sinna henda Onnisteggi ja hoo fööd ning temma werd jood, sis mõttele enne perra, mes temma sinnu pattu perrast om kanna-tanu ning messugune ilmotsata arm temmal sinnu wasta om olnu, et temma hä melega hendast sinnu pattust perrast om lašnu risti päle poda. Külli ka omma soänd, kas sinna ollet õige hallandlik ning kas sinna nüüd tahhat temmale õige truning sõnnawöötlit olla. Ühhenda hendast temmagaga ning ärrä unnetu kunnagi mes suurd hääd temma sinnule tennu. Ärrä minne ennamb kurja inimistse seltsi, erge otse üles jummala-pelglitküd ning digid risti rahwast. Külli julge soämega näude läst, kuitas sinna voit ligeparremaste ning lühhemba wisi päle omma Önnisteggiaga ühhendetus sada, ning kule sis mes nemma sinnole ütlewa. Esiärrälikult mõte se päle, et sinna saggedaste palwust peat. Kui sinna agga palter, sis palle suddämet. Ärrä te paljo sinu ohla ennege ning palle ni häste kui sinna voit ning ussu ennege, et Jummala waim sinnu est palleb ilmotsata, kui temma ennege näeb, et sinna tahhas hä melega ligest suddämet pallesda.

Waltwasse arkojo neile kumma tahtwa onsas sada.

Oh minna armas taiwarne essa! Kohhes voi minna ärräpaggeda sinnu silmi eest? Oh minna waine pattane, minna näe kui hirmus suur minnu pat om ning kui pühha sinna ollet. Sinna peat Pattasid nühilema. Oh! Ligewägiveranne Jummal kui paljo patu olle minna tennu! Minna olle iggapäin pattu tennu mõttele sõnna ning teggodega, se läbbi et minna olle paljo kurja tennu ning paljo hääd teggematta jätnu. Oh ig-

gawenne arm! minna olle sinnu, omma lähhemba ning eßi
henda vasta patti tenu. Oh minna eßi ei tija ennamb mitte,
kui saggedaſte minna olle patti tenu, agga sinnu, iggawenne
ning ðige Jummal tijat tik ning ei unneia middake ärra. Sinner
kutsud minnu ütſörd henda kohtu ette. Oh minna waine huk-
kane. Minnu südda värriseb minno sees minna ei tija furen
pelgun kohhes minna pea minnema. Oh! sinner armolik ning
Hallastaja Jummal, olle ka minnule wel armolik ning ärrå lasse
weel mitte sedda hirmsad patti nuhluſt minno waise pattatse
pale tulla. Kae, minna waine satta sinnu ette omma palge
pale. Sinner ei tahha mitte, et üts pattane iggamest furma
koleb, enge et se Jummala wallato ümbrekanasse ning ellasse.
Oh armas, essa taiwan! lunnasta ka minno ärrå ning ärrå
wiſka minno mitte ärrå henda pühha jalke eest. Oh kallis
lunnasta ja ning Önnistaja Jesus Kristus, wotta ärrå tik minnu
pattud henda kalli werre läbbi. Sinner ollet se Jummala woon,
kumb wottab kigeilma pattud henda pale, ka minnu pattud
olled sinner landu, se om minnu ainus lotus ning us! Se-
perraſt minna waine palle sinnu, oh minno kallis Önnisteggi ja!
olle mulle armolik Mõõße omma kalli werrega minno puhtas
kigest pattust ning anna mulle andis tik minnu süden. Oh!
kui sinner ei olles minnule armolik, sis olles minna hukkan.
Seperraſt anna sinner mulle andis, anna mulle tik andis, oh
küle minnu palwast ning süddame ohkamist armas Dennisteggi ja!
Anna mulle henda rahhu! Ja, minna loda ütsinda sinner pale,
sinner wõttat tik waisid pattatid vasta. Ja, sinner annat mulle
armu ning rahhu sõamette! Oh! kuis ollet sinner ni hâ ni ar-
molik. Agga sinner armas Dennisteggi ja tijat, et minnul ei
olle joudu patti kiusatusse ning kurja himmo vastasoista, ning
et minna pea jäalle woi kurja te pale pettetus sada. Seperraſt
minna palle sinner hõga minno ðige te pâäl ning anna mulle
henda pühha waimo, kes minno walguſtab ning pühendap
läbbi ning läbbi ning minno ajab kigele hâle tale, Amen! —

Der Druck wird gestattet.
Dorpat, am 14. April 1831.
M. v. Engelhardt, Censor.

Narva linnas,
trükkitud J. W. Schulzi kirjadega.

